

3. ročník
2014
číslo
1

Ozveny spod Rakaša

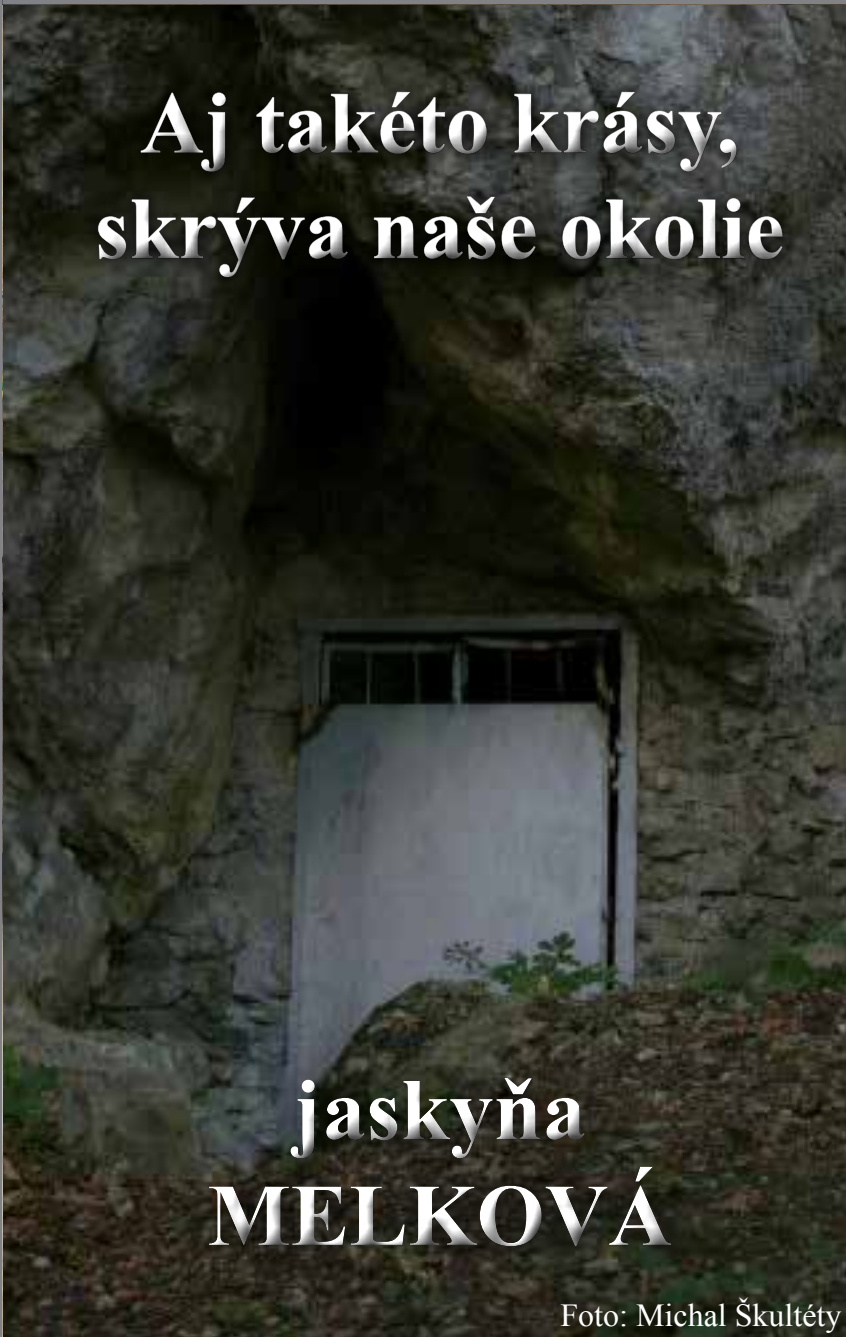
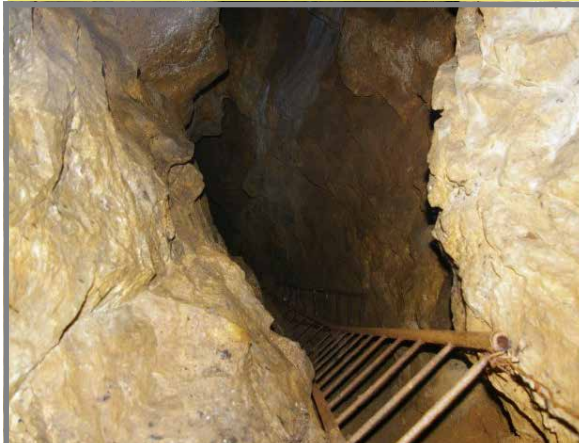

Spravodaj občanov Žitnej-Radiše

0,50€

4.4.2014

ISSN 1338-9084

Aj takéto krásy,
skrýva naše okolie

jaskyňa
MELKOVÁ

Foto: Michal Škultéty

Denník starostu

Znovu sme sa prehupli do nového roku a tak ako to už beží, opäť v zimných mesiacoch.

December a január prepisujú roky v kalendári a najčastejšie v tomto období býva treskúca zima. Tento rok však začínal úplne inak a mnohí ľudia nechceli veriť že je január. Samozrejme z pohľadu môjho a obecného úradu to bolo na radosť, nakoľko sa nám počas celej zimy podarilo udržiavať naše cesty bez snehu. Obecná radnica zostala bokom a chvalabohu aj kúrenie, hlavne v materskej škole ako- tak vydržalo. Čo však s takouto zimou urobí príroda – úroda či hmyz, uvidíme v priebehu roku.

Po opäť vydarenej silvestrovskej zábave sme pokračovali v práci na ťažbe obecnej hory, ktorá však z dôvodu nepriaznivého počasia nebola ešte ukončená. Vysadili sme časť vyťaženú v minulom období a čistí sa plocha po súčasnej ťažbe.

Obdobie začiatku roka býva aj obdobím bilancovania činnosti spoločenských organizácií a tak sa konali výročné schôdze, ktoré potvrdili, že naša obec žije bohatým

kultúrnym a spoločenským životom.

To sa ukázalo aj na tradičnej fašiangovej akcii, ktorá tentokrát vyšla výborne aj z pohľadu počasia a ľudia sa veľmi dobre zabavili a napapali. Je skutočne krásne, keď takmer všetci občania podporujú túto akciu keď už nie priamo, ale aspoň svojou účasťou na nej a týmto pomáhajú udržiavať v obci našu dlhodobú tradíciu, ktorá má výborný ohlas aj v širšom okolí.. Samozrejme musím poďakovať DHZ v obci za organizáciu, našim mäsiarom a kuchárkam za ozaj kvalitné pohostenie, maskám, režisérom a účinkujúcim za program a všetkým, ktorí na úkor svojho voľného času pomáhali pri tejto akcii.

Čo sa týka aktivít obecného úradu, tak od začiatku marca má obec k dispozícii aktívnych pracovníkov na dobu 6 mesiacov a verím, že sa to prejaví aj na čistote a údržbe obce.

Znovu sme podali žiadosť o dotáciu na materskú školu ohľadom výmeny okien a kúrenia, ktoré sú už v katastrofálnom stave. Dúfam, že tak ako na strechu aj na tieto investície dostaneme aspoň nejaké financie.

Najlepšou správou v tomto roku zatiaľ je začiatok realizácie rekonštrukcie verejného osvetlenia. Malo by byť ukončené v prvom aprílovom týždni a som presvedčený, že aj napriek počiatočným problémom s tmou napokon uvidíme svetlo, ktoré nás poteší, ale hlavne ušetrí aj obecné financie. Je to akcia, o ktorej sa hovorí už takmer 4 roky, počas ktorých sme krvopotne vybojovali zmenu projektu na led svietidlá, ktoré sú oveľa modernejšie a ekonomickejšie. Osvetlené

budú aj tie časti obce, kde doteraz svetlá verejného osvetlenia neboli, čo prispeje hlavne k väčšej bezpečnosti v obci.

Máme za sebou aj prvé voľby v tomto roku – voľby prezidenta republiky. Som rád, že účasť voličov v obci je nad slovenským priemerom, pretože aj to dokazuje, že tu žijú uvedomelí občania, ktorým nie je ľahostajné, čo sa okolo nich deje.

Po fašiangovej zábave nastalo obdobie pôstu, ktoré však už o chvíľu ukončí Veľká noc.

Želám všetkým občanom krásne veľkonočné sviatky, dievčatám veľa kupačov a vody, chlapcom veľa zábavy, ale hlavne ich prežitie v zdraví, dobrej nálade a pri peknom počasi.

Opustili nás

Anna Vörösová

nar. 18. 2. 1928

zom. 4. 1. 2014

Češ' jej pamiatke!

Obec Žitná-Radiša: Obecný úrad v Žitnej-Radiši č. 105, 956 41 Uhrovec, tel., fax : 038/7694421, e-mail: info@zitna-radisa.sk, úradné hodiny: Po-Pia: 7:00-15:30

KNIŽNÉ NOVINKY

Marec a knihy

Kedysi mali knihy a literatúra v spoločnosti také významné postavenie, že ich sviatok bol nie jeden deň, ale celý mesiac. Dnes si cestu ku knihe hľadáme akosi ťažšie. Kým knižnicu v minulosti navštevovali hlavne deti, dnes sú to prevažne dospelí čitatelia. Deti sa z knižníc akosi vytrácajú. Väčšina z nich sedáva pri počítačoch, hrajú hry a ak čítajú, tak iba to, pri čom nemusia namáhať svoje mozgové bunky. Mnohé deti tvrdia, že čítanie nemajú radi, pretože je zlé, pretože to ide pomaly a nebaví ich to. Sú naučené, že všetko im ide rýchlo a dobre a nemajú trpezlivosť venovať sa niečomu, čo trpezlivosť vyžaduje.

Dôležitým činiteľom vzťahu dieťa – kniha je rodič. Ak rodičia chcú, aby si dieťa vytvorilo vzťah ku knihám, treba začať už v najútlejšom

veku. Pozerať spolu obrázky, komentovať ich, čítať mu jednoduché básničky, rozprávky. Spolu s balíčkom cukríkov, ktoré rodičia otvárajú dieťaťu otvoriť aj knihu.

Žiaľ, v dnešnej dobe, keď knihy sú pomerne drahé, je pre niektoré rodiny detská kniha úplným luxusom.

Naša obecná knižnica pravidelne dopĺňa knižný fond a ponúka knihy pre všetky vekové kategórie a rôzneho žánru. Otvorená je každú nedeľu od 13.00 hod. do 15.00 hod.

Knižné novinky:

Leon Leyson: Chlapec na drevenej debničke - autentický príbeh človeka, ktorý ako malý chlapec vďaka vlastnej odvahe a nezvyčajnej ľudskosti prežil besnenie fašistov v okupovanom Poľsku. Keď fašisti vtrhli do Poľska, mal Leon iba desať rokov. Jeho rodinu čakal rovnaký osud ako ostatných židovských obyvateľov Krakova – nútená deportácia do novozriadeného geta. Neuveriteľné šťastie a statočnosť mu pomohli prekonať krutosti nacistov. Život jemu, jeho

rodičom a dvom zo štyroch súrodencov zachránil Oskar Schindler. Ešte viac ako tisíc ďalších Židov zachránil pred plynovými komorami v Osvienčime tento statočný nemecký továrnik. Oklamal fašistov tvrdením, že ľudia, ktorých zamestnáva sú nesmierne dôležití pre vojnovú výrobu, hoci väčšina z nich nemala nijakú zručnosť. Veď aj autor knihy, malý Leon, dosiahol na ovládacie páky obrábacieho stroja, ku ktorému ho prideliť, iba z drevenej debničky, na ktorej stál a vďaka ktorej mohol byť užitočný a dostal šancu prežiť.

Zdenka Horecká, Vladimír Horecký: Najlepšie torty, zákusky a koláče - bez dobrého múčnika sa v našich domácnostiach nezaobíde žiadna spoločenská či rodinná udalosť, či obyčajné posedenie s priateľmi. a to nehovorím o Veľkej noci, Hodoch alebo Vianociach. Múčniky, recepty ktorých sú uvedené v tejto knihe, sú určené všetkým, ktorí radi pečú, maškrtia a chcú potešiť nielen seba, ale aj svojich

blízkyh. Všetky sú krásne vyfotografované.

Praktické rady a návody pre domácnosť, zdravie a krásu - chcete poradiť? V tejto knihe nájdete veľa drobných, ale veľmi praktických rád z týchto oblastí: domácnosť, potraviny, riad – údržba, zdravie, prírodná kozmetická poradňa, nápoje, prírodné čaje, limonády, sirupy..

Vedrinský Valér: Hádanky a veršovačky od tetušky Hanky - krátke vtipné hádanky a básničky pre najmenších čitateľov. Bohato ilustrované.

Vrkôčiky, náramky - kniha pre všetky dlhovlasé malé parádnice alebo skôr pre ich mamy ako inšpirácia na vytvorenie zaujímavých účesov. Návody, ako si vyrobiť jednoduché ale pekné a vkusné náramky na ruku z rôznych materiálov..

Autor: Alena Kušnierová, knihovníčka Obcej knižnice

Pamätáme

V tomto roku 2014 si pripomenieme dve historické udalosti. Prvú svetovú vojnu a 70. výročie SNP. Pretože 20. storočie prinieslo ľudstvu nielen pokrok, vynálezy, nezamestnanosť, krízu, ale aj dve svetové vojny. Prvá vojna zmenila mapu Európy, rozpadom mnohonárodnostnej Habsburskej ríše. Druhej neuveriteľné barbarstvo fašistov. Po vypuknutí SNP, vraždenia civilného obyvateľstva a v blízkosti smrti boli ďalší obyvatelia Žitnej - Radiše. Tieto smutné udalosti boli aj témou v diskusiách prítomných členov organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov na výročnej schôdzi 26.1.2014 v kultúrnom dome. V úvode predseda miestnej organizácie v Ž-R Milan Trebichavský privítal členov a starostu obce. V správe o činnosti zaďakoval Ing. Rudolfovi Botkovi, obecnému zastupiteľstvu za príkladnú spoluprácu, pomoc, pretože organizácia by bola zanikla pre malý počet členov, ktorí sú v dôchodkovom veku. Ďalej vyzdvihol kultúrno-spoločenský význam a vzorne udržiavaného pamätníka na rázcestí obce a jeho okolia. Dôstojný pamätník je pietnym miestom kladená venca padlým v druhej svetovej vojne, ktorý bojovali za vlastnú a našu slobodu. Súčasťou týchto osláv je aj kultúrny program

Členovia ZO SZPB. Zľava: Rudolf Hanko, Ing. Rudolf Botka, predseda Milan Trebichavský a Dušan Adame

na vysokej úrovni, zapálenie vatry na miestom skultivovanom udržiavanom ihrisku, ktorej sa zúčastňuje čoraz viac občanov a rodákov žijúcich mimo obec. Skrátka každej vekovej kategórie. Po oboznámení o hospodárení organizácie pokladníkom Rudolfom Hankom nasledovala diskusia. Starosta obce predniesol napríklad návrh mladšej generácie na oživenie tradície pálenia vatry na Stráni, na ktorú si dobre pamätáme. Ďalej boli prednesené ďalšie zaujímavé podnety. Členka organizácie Želmíra Bašková (rod. Michale) zaspomínala na časť židovskej komunity počas vojny, ktorej pomohli jej rodičia. Prekvapila aj básničkou o tureckom plienení (v okolí

Bánoviec v septembri r. 1663 poznámka autora) ktorú spamäti plynule odrecitovala. Okruh tém bol široký, ako extrémizmus, propagovanie fašizmu a podobne. Záverom dodám, že dnešná mladá generácia nepozná atmosféru ani dvojročnej prezenčnej služby. Najstaršia zažila hrôzy vojny, prechod frontu a spomienky sa vytrácajú z pamäti ako aj poslední pamätníci. Nezabúdajme, že pred druhou svetovou vojnou v roku 1938 pri bohoslužbách maďarskí žandári strieľali do veriacich apo anšluse Rakúska sa schyľovalo k dobyvačnej vojne, ktorá začala útokom na Poľsko 1.9.1939.

Autor, foto: Jaroslav Kohút

Zväz žien má už 60 rokov

História organizácie žien v našej obci sa začala písať v roku 1954, kedy bol pri vtedajšom Miestnom národnom výbore (dnes Obecný úrad) založený Výbor žien. Jeho poslaním bolo zaktivizovať ženy a dievčatá pre kultúrny život a verejnoprospešnú prácu v obci. Prvou predsedníčkou bola Mária Brtňanová, neskôr veľmi aktívna Elena Michale.

V roku 1967 bola založená nová organizácia – Slovenský zväz žien. Predsedníčkou Základnej organizácie Slovenského zväzu žien v našej obci sa stala Mária Horníková z časti obce Radiša. Na ustanovujúcej schôdzi sa do ZO SZŽ prihlásilo 17 členiek. Tým zanikol Výbor žien. V predsedníckej funkcii sa postupne vystriedali Emília Súkeníková, Ľudmila Horníková, Amália Kušnierová a od roku 1990 do konca roku 2013 Eva Jamrichová.

V roku 1971 bola pri ZO SZŽ založená Ženská spevácka skupina, ktorá pôsobí až dodnes. Organizácia žien upriamila pozornosť na hnutie „Všetko pre človeka“. Pracovala aktívne vo všetkých oblastiach spoločenského života.

Pravidelne sa organizovali brigády na skrášľovaní verejných priestranstiev, cintorínov, domu smútku, kultúrneho domu, podľa potreby sa uskutočňovali brigády na miestnom JRD. Poriadali sa autobusové zájazdy či už za krásami našej vlasti, alebo na výstavy, kúpaliská, jarmoky, na divadelné predstavenia, folklórne festivaly, na dovolenky k moru, či na nezabudnuteľné husacie hody do Chorvátskeho Grobu. Pod patronátom Zväzu žien sa nacvičovali divadelné hry. Vysokú úroveň mali aj jubilantské zábavy pre 50 a 60 ročných občanov a rodákov. Svoju

šikovnosť a zručnosť prezentovali členky na výstavách ručných prác. Ani jedna kultúrno – spoločenská akcia na Obecnom úrade sa dodnes nezaobišla bez pomoci ženských rúk niektorých členiek.

Nemožno vymenovať všetky podujatia organizované Zväzom žien, ale pri čítaní týchto riadkov si na ne určite spomeniete. A možno skonštatujete, že kedysi bolo akosi družnejšie, veselšie, ľudia mali k sebe bližšie ako teraz. A to nielen na zábavách, maškarných plesoch či zájazdoch, ale o veselé zážitky nebolo núdze ani na brigádach, pri štopkaní ponožiek našim futbalistom, dokonca ani pri okopávaní a jednotení repy.

Postupne po zmene spoločenského režimu upadal záujem o ženské

Jedno z nespočetných vystúpení ženskej speváckej skupiny

Samozrejme sme oslovili aj novú predsedníčku Zväzu žien v Žitnej - Radiši Lenku Botkovú a položili sme jej otázku:

Aké plány máte na tento rok, prípadne aj do budúcnosti a v čom bude spočívať vaša činnosť na obci?

V prvom rade, by som sa chcela poďakovať bývalému výboru Zväzu žien za doterajšiu činnosť, ako aj ostatným členkám za to, že mi prejavili dôveru a zvolili si ma ako svoju predsedníčku. Samozrejme, že túto úlohu sa budem snažiť plniť čo najzodpovednejšie tak, aby z tejto voľby neboli sklamané.

Spolu so mnou boli do výboru zvolené: Zuzana Kušnierová, Jaroslava Horníková, Martina Hrebíčková a Ing. Oľga Martišová.

Momentálne má Zväz žien 40 aktívnych členiek a radi by sme medzi nami privítali aj nové tváre.

Veľmi rada by som vyzdvihla aktivitu mladých dievčat, ktoré nám doteraz pomáhali pri všetkých akciách, ktoré sme robili a verím že budú pomáhať aj naďalej. Veľmi dobre spolupracujeme aj s hasičmi, ktorí nám pomáhajú nielen po finančnej stránke ale nás aj morálne podporujú.

Chcem sa srdečne poďakovať aj obecnému úradu za to, že nám pomáha vytvárať podmienky, na to aby sme mohli aktívne fungovať.

Budeme sa mu snažiť i naďalej pomáhať nielen pri organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí, ale aj formou potrebných brigád.

brigády, čím sa stenčoval aj príjem financií do pokladne organizácie. Okruh činnosti sa zužoval a za posledné roky sa činnosť obmedzila iba na organizovanie zájazdov na divadelné predstavenia, záhradkárске výstavy a pomoc pri organizovaní Medzinárodného dňa detí na ihrisku.

Aj preto sme uvítali, že sa našlo niekoľko mladých členiek, ktoré sú ochotné prebrať vedenie Zväzu žien a rozvíjať jeho aktivity.

Na Výročnej schôdzi dňa 9. 3. 2014 bol zvolený nový výbor, predsedníčkou sa stala Lenka Botková. Spoločne im zaželajme, aby sa im podarilo zaktivizovať organizáciu, dať jej nový impulz a aby im chuť pracovať vydržala čo najdlhšie.

V roku 1975 pod vedením p. Krupalovej z Uhrovca absolvovali členky SZŽ kurz pečenia

Aj tento rok sa chystáme pripraviť nejaké akcie a podujatia: napr. v apríli ako každý rok sa ide na výstavu kvetov do Trenčína. Chceli by sme ísť aj do divadla do Nitry. Samozrejme, v lete nesmie chýbať akcia pre deti MDD. V novembri sa osvedčila aj Halloween párty, tak snáď aj tento rok niečo podobné vymyslíme. Chceli by sme realizovať viaceré akcie, ale všetko samozrejme záleží od možností, času a podmienok.

Verím, že všetky tieto naše aktivity prinesú pohodu a zlepšenie kultúrneho a spoločenského života nielen pre našu organizáciu, ale aj pre všetkých občanov obce.

Autor, foto z archívu: Alena Kušnierová

DAROVANÉ KNIHY

Po dlhšom čase som v decembri minulého roku navštívila našu miestnu knižnicu. Nechodím sem často, dá sa povedať, že sem nechodím vôbec. Nie kvôli tomu, že môj vzťah ku knihám je chladný, práve naopak, no v poslednom čase mi neostáva na ne priestor. Príkladom vzorného čitateľa je skôr moja mama, ktorá číta takmer nonstop. To ona bola tá, ktorá ma do knižnice dotiahla. Práve v tom čase sa riešil problém, kam s vyradenými knihami. Knihy sa vyradujú z rôznych dôvodov, no väčšinou ak sú poškodené alebo existujú viaceré duplikáty, ktoré nie sú často využité. Je však nutné uvoľniť miesto na poličke novším titulom, nakoľko aj miestna knižnica má obmedzené priestorové kapacity. Bola by škoda knihy vyhodit' alebo zlikvidovať. Kniha je cenná hlavne obsahom, nie obalom. Napadli ma preto dve možnosti ako knihy zachrániť.

V Bratislave funguje občianske združenie **Domov použitých kníh**, ktoré zhromažďuje prečítané a nepotrebné knihy z celého Slovenska. Následne na to ich bezplatne posúva ďalším čitateľom prostredníctvom verejných knižníc, knižných regálov alebo mobilných knižných stánkov, ktoré sú rozmiestnené v rôznych kútoch Slovenska, resp. putujú z miesta

na miesto. Každý návštevník takejto verejnej knižnice či stánku si môže bezplatne odniesť akúkoľvek knihu, ktorá ho zaujme. Ak však čitateľ cíti potrebu sa za knihu odvdáčiť, môže prispieť dobrovoľným finančným príspevkom do pokladničiek, ktoré sú k dispozícii pri každom stánku. Knihy sme preto zviazali, poukladali do debničky, naložili do auta a odviezla som ich do ich nového domova. Knihy boli uložené do mobilnej knižnice, ktorá sa nachádzala na tradičných vianočných trhoch na Hlavnom námestí v Bratislave. Kým som pila vianočný punč pár kníh si už stihlo nájsť nového majiteľa. Niektoré z nich možno skončili priamo pod vianočným stromčekom.

Keďže december je vždy o Vianociach a dobročinných akciách, niektoré knihy sme sa rozhodli darovať do **Vianočného bazáru**

**DOMOV
POUŽITÝCH KNÍH**

decembrový víkend všetky zozbierané a darované veci, pričom výťažok

chalanov. Je to charitatívny projekt, ktorý organizuje štvorica hercov, ktorých určite poznáte aj vy: Lukáš Latinák, Juraj Kemka, Marián Miezga a Róbert Jakab. Pomocou priateľov a ďalších hercov predávali v jeden

z predaja sa rozdal rôznym združeniam a charitatívnym organizáciám.

Takto sa nám podarilo viacero vecí naraz: uvoľnili sme poličky v knižnici, potešili sme nových čitateľov, prispeli na charitu a podporili dobrú vec. Možno kniha, ktorú ste mali dávnejšie požičanú aj vy, robí novému majiteľovi v tejto chvíli obrovskú radosť.

Bližšie informácie o projektoch, ktoré spomínam, môžete nájsť na stránkach www.knihyknihy.sk a www.vianocnybazarchalanov.sk

Autor: Monika Škultétyová

Voľba prezidenta SR v našej obci

II. kolo

Počet oprávnených voličov: 395
Počet platných hlasov odovzdaných pre kandidátov: 209
Účasť voličov 53,41%.
Počet a podiel platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky v obci Žitná-Radiša
Robert FICO
Počet platných hlasov: 124 (59,33%)

Andrej KISKA

Počet platných hlasov: 85 (40,66%)
I. kolo
Počet oprávnených voličov: 396
Počet platných hlasov odovzdaných pre kandidátov: 179
Účasť voličov 45,45%
Počet a podiel platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky v obci Žitná-Radiša

Robert FICO

Počet platných hlasov: 82 (45,81%)
Radoslav PROCHÁZKA
Počet platných hlasov: 29 (16,20%)
Milan KŇAŽKO
Počet platných hlasov: 27 (15,08%)
Andrej KISKA
Počet platných hlasov: 26 (14,52%)
Helena MEZENSÁ
Počet platných hlasov: 6 (3,35%)
Ján JURISTA

Počet platných hlasov: 3 (1,67%)

Viliam FISCHER,
Pavol HRUŠOVSKÝ
Počet platných hlasov: 2 (1,11%)
Gyula BÁRDOS, Jozef BEHÝL
Počet platných hlasov: 1 (0,55%)
Ján ČARNOGURSKÝ, Stanislav MARTINČKO, Milan MELNÍK, Jozef ŠIMKO
Počet platných hlasov: 0 (0%)

Zdroj: Štatistický úrad SR

Smutné výročie

Tento rok si pripomenieme sté výročie od začiatku prvej svetovej vojny. Po vyhlásení čiastočnej mobilizácie 26. júla 1914 bola 31. júla vyhlásená všeobecná mobilizácia. V našich obciach bola vyhlásená miestnymi hlásnikmi, bubnovaním. Na vypuknutí vojny mal podiel aj cisár František Jozef I. vlastnými slovami „Nezáleží na zámienke, ale vojna musí byť“. Krutú daň za výrok prinášali tisíce Rakúsko - Uhorských vojakov, mužov v najlepších rokoch, civilistov, detí, aj následkom rozvrátenia hospodárstva. Dôsledkom vojny sa uvádza cca 160 padlých? z okolitých obcí bez udania zdroja a doteraz nie je spracovaný celkový počet. Z archívnych záznamov si uvedieme ďalších, ktorých zabila buď smrtiaca guľka, delostrelecký granát. Počas vojny ich bolo použitých 42,8 milióna. Ručných granátov 22 miliónov. Zaspomínajme na zabudnutých slovenských vojakov, kde spolubojovníci ich nemohli pochovať, ani vystrelit' čestnú salvu pri rýchlym ústupe z bojiska v neprehľadnej situácii. Nový uhol pohľadu nám poodhalili archívne súvislosti na pamätníku prvej svetovej vojny v Uhrovci. Odhalený bol v roku 1915 a ktorého výstavbu považujem za prejav maďarskej moci. V Bánovskom okrese možno aj na Slovensku, prvý odhalený pamätník. V povedomí najstaršej generácie sa ústne tradovalo, že niektoré mená na pamätníku sú občania z okolitých obcí. Na pamätníku na severnej strane je uvedených 22 mien v maďarskom pátose. V poradí prvý je Simon Valach, č.13 Janos Kuricz, nar. v obci Omastiná, č.14 Janos Mikus, nar. v obci Žitná, č.16 Jozsef Kovacsik, nar. v obci Žitná, č.18 IFJ. Istvan Hrebicek, nar. v obci Omastiná, č.19 Adreas Antala, nar. v obci Radiša. Z obcí Žitná-

Radiša boli vojaci pod číslami 14,16,19 uvedení v Ozvenách spod Rokoša č.2 rok 2013.

Na nezmyselné krviprelievanie doplatili z Uhrovca po roku 1915 nasledujúci vojaci.

Jozef František Slávka *1987 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Pešiak, peší pluk č.71, rímskokatolík, slobodný, obuvník. Padol v boji 10. augusta 1916, v okrese Zborov v Haliči. Svedkovia úmrtia: spolubojovníci Jána Slávka z Trenčína a Pavel Zábojník. Mŕtvoľa bola ponechaná na bojisku. Do matriky úmrtia č. R272 str.183 zapísal vrchný kurátor Henrich Hajdyn.

Ján Kalač *1987 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Desiatnik pešieho pluku č.15, pridelený do III. četnickej čaty uhorských kráľovských honvédov. Zomrel následkom výbuchu granátu 10. júna 1918 na brehu rieky Piava za násypom v okrese Oderzo, Taliansko. Svedkovia úmrtia: Anton Neuman a čatár Štefan Daník. Pochovaný bol v záhrade pri kostole v Rustigne v Taliansku. Do matriky úmrtia č.R11 str.306 zapísal záložný poľný kurátor Emerik Turčáni.

Vojtech Jeniš *16.7.1895 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Vojak pešieho pluku č.71. rímskokatolík, slobodný. Naposledy sa zúčastnil bojov v Rusku a od roku 1918 nezvestný. Prehlásený za mŕtveho 31.12.1920 z výroku sedzie v Trenčíne č.16, 184/6/27 z dňa 14.1.1928, ktoré nadobudlo platnosti dňom 12.2.1928. Do matriky úmrtia č.R274 str.5 zapísal kapitán duchovnej služby František Kovalčík.

Adam Sitara *18.5.1892 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Príslušník do Lehôtky, okres Púchov. Rímskokatolík, ženatý, sklársky robotník. Peší pluk č.13, rozviedčik. Nezvestný na Ruskom bojisku od 5.1.1916. Prehlásený za

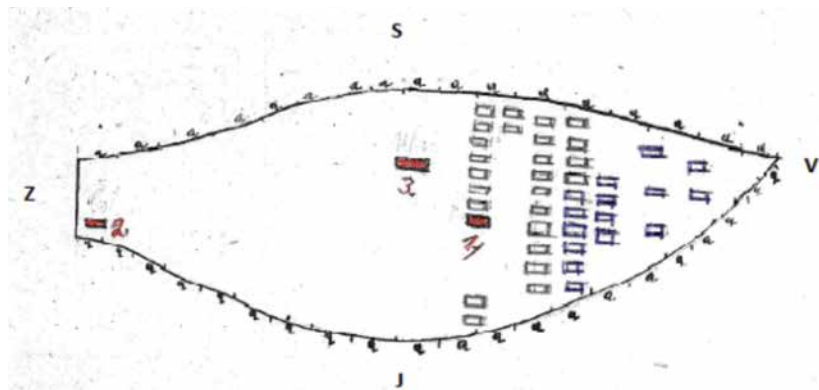
mŕtveho 1.1.1917 z výroku sedzie v Trenčíne 10.6.1925. Do matriky úmrtia č.R14 str.132 zapísal 26.8.1925 kurátor prvej triedy František Kovalčík.

Ján Záhumenský *1883 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Pešiak, peší pluk č.71 evanjelik a.v., ženatý, továrenský robotník. Zomrel 15.1.1915 v nemocnici na tuberkulózu pľúc v Tomsku, Rusko. Pochovaný v januári 1915 v Tomsku. Svedok úmrtia: spolubojovník, vojak Aurel Medzihradský desiatnik 71. pešieho pluku. Do matriky úmrtia č.R272 str.160 zapísal vrchný superior Václav Kudrna.

Alexander (Albert) Thomas *1895 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Desiatnik honvédskeho pluku č.13. 3 rota, rímskokatolík, slobodný roľník. Padol v boji pri útoku 13. augusta 1917 na kóte Pantirul v Rumunsku. Pochovaný spolubojovníkmi 14. augusta 1917 na kóte Pantirul v Rumunsku. Svedkovia úmrtia čatár Michal Bohuš, vojak Viliam Laudon a Albert Holeyak. Do matriky úmrtia č.R11 str.233 zapísal poľný kurátor Emerik Turčány.

Pavel Čabrák *1876 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Vojak 71. pešieho pluku, 6 poľná stotina. Evanjelik a.v. ženatý, roľník. Padol v boji v proti útoku zasiahnutý strelou priamo do srdca 12. mája 1918 pri Tove di Monto pri Piave v Taliansku. Pochovaný na bojisku 12. mája 1918. Svedkovia úmrtia spolubojovníci František Jarolín, Michal Čukan, z obce Uhrovec. Do matriky úmrtia č. R272 str.39 zapísal poľný kurátor Jindrich Hajdyn.

Dôsledkom rôznych ťažkých zranení, chorôb, prvých infekcií prvej svetovej bol v Uhrovci zriadený lazaret. Vojaci prichádzajúci

Dobový náčrtok židovského cintorína v Uhrovci

z frontov do zotavovne museli prejsť lekárskou kontrolou, z dôvodu zamedzenia epidemických nakazení civilného obyvateľstva v zázemí. Ako prvé takéto zdravotnícke záchytné zriadili v Užhorode 9.októbra 1914. V Trenčíne 8.2.1915, kde postupne prišlo 108 transportov s 16 871 vojakmi, z toho 1342 ruských zajatcov. V Nitre zabezpečovali ochranu zázemia od 27.3.1915. Nekontrolovateľné choroby pravdepodobne doviezli aj vojnový zajatci, transportovaný do zázemia. Smrť teda kosila za frontovým pásom v týchto zariadeniach. Vojaci ktorí pomreli v lazarete,

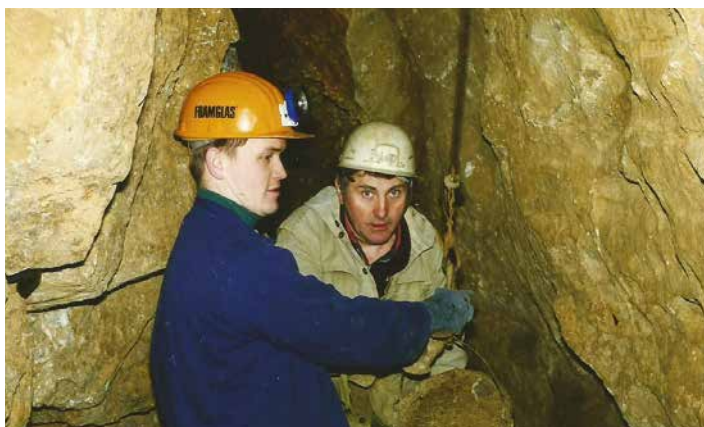
boli pochovaní na miestnych troch cintorínoch v Uhrovci. Rímskokatolíckom, evanjelickom a.v. a židovskom. Posledný menovaný cintorín bol po prvej vojne udržiavaný židovskou komunitou v Uhrovci. Aký osud postihol židovskú komunitu v druhej svetovej vojne s častí poznáme, z tohto dôvodu zazvonil umieračik aj poslednému pietnemu miestu. V súčasnosti je obtiažne lokalizovať polohu cintorína aj hroby. Miesto cintorína poznajú len najstarší miestni pamätníci. Rozloha židovského cintorína bola teda 360m². Správcom bola židovská komunita a spadal do

kompetencie obce Uhrovec. Nie je označený ani náboženským symbolom. Hroby zakrýva tráva a drevený porast a na tomto cintoríne sú pochovaní traja vojaci z prvej svetovej vojny. Každý v samostatnom označenom hrobe pod číslami 1.2.3. Dozor o tieto hroby vojakov mala po vojne miestna žandárska stanica, pozostali a obec. Tieto málo známe skutočnosti patria do problematiky prvej svetovej vojny, preto do zoznamu zaradíme vojaka pochovaného do hrobu č.2. Prikladám katastrálny náčrtok cintorína z rokov 1920 – 1922 s 43.hrobmy, z toho 40 civilných a 3 hroby vojakov zomrelých v lazarete v Uhrovci. Hrobové miesta sú situované v smere Východ- Západ.

Hrob č.2: Simon Freid *1900 v Uhrovci okres Bánovce nad Bebravou. Rok odvodu 6.2.1918 do Poteubru ? dolné Rakúsko k železničnému a telegrafickému pluku v hodnosti vojak –pešiak. Zomrel 9.4.1918 v Uhrovci na brušný týfus. Pochovaný na miestnom židovskom cintoríne do samostatného hrobu č.2. Hrob nebol označený žiadnou tabuľkou alebo náhrobkom, napríklad z kameňa. Starostlivosť o hrobové miesto mala pravdepodobne rodina. V zázname je uvedená Emília Freidová..

Autor: Jaroslav Kohút st.

POZVÁNKA DO PRÍRODY - MELKOVÁ

Lubomír Hajšo a Jaroslav Kováčik v štrbine pod Melkovou

Tieto nádherné, slnečné jarné dni priam lákajú človeka na menší, či väčší výlet do prírody. Trošku si popretáhnovať kosti po zime, vychutnať si prírodné krásy a znova sa uistiť, že kúsok slaninky opečené na prírodnom ohni je hodnejší ako štyri rezne doma v špajzi. Okolie našej obce poskytuje veľa, veľa možností na takýto prírodný relax. Jedným z obľúbených a často turistami navštevovaných miest je aj Melková. Kopec Melková (586 metrov nad morom) s rovnomennou jaskyňou sa nachádza medzi Žitnou-Radišou a Uhrovským Podhradím, slabú hodinku peši od horného konca časti obce Žitná. V posledných rokoch je neprehľadnutelná vďaka zďaleka viditeľnému stožiaru na šírenie mobilného signálu, ale pojem Melková je určite známy nielen našim občanom, ale i širokému okoliu. Pokúsili sme sa dať dohromady nejaké informácie hlavne o jaskyni, aby sme čitateľom poskytli aspoň základný obraz o nej.

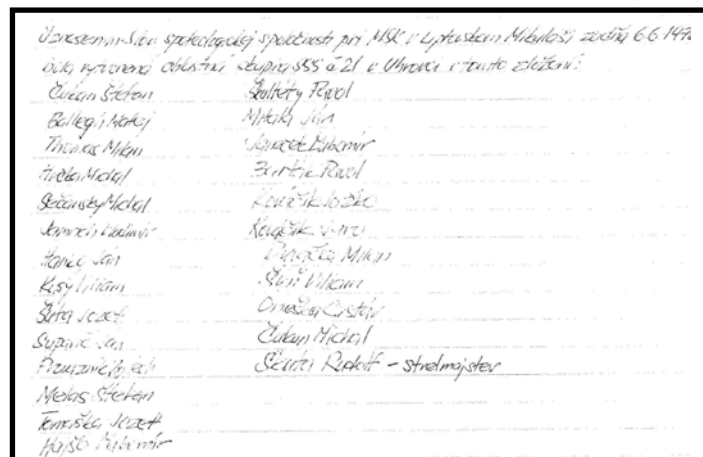
Z histórie môžeme iba spomenúť, že jej pôvodný názov bol Jazvečia jaskyňa, kde však a ako vznikol názov Melková sme sa nedopátrali. Jej dĺžka sa uvádza asi 50 metrov, hĺbka asi 20 metrov. Verejnosti je neprístupná jednak z dôvodu možnosti úrazu, ale hlavne z dôvodu, že v zimnom období slúži ako

zimovisko vzácnym chráneným netopierom. V roku 1995 bola vyhlásená za Prírodnú pamiatku, patrí do Chránenej prírodnej rezervácie Rokoš.

Masív je tvorený tmavosivým dolomitickým vápencom stredného až vrchného triasu. Pri výkopových prácach sa v nej našli archeologické a paleontologické nálezy, skameneliny, fosílie, čo potvrdzuje domnienku, že v týchto miestach bolo kedysi dávno morské dno.

V osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch minulého storočia v nej boli prevádzané výkopové práce. Tieto prevádzali členovia Slovenskej speleologickej spoločnosti oblastnej skupiny Uhrovec. Jeden z nich, pán Lubomír Hajšo sa s nami ochotne podelil o svoje zážitky z tých rokov:

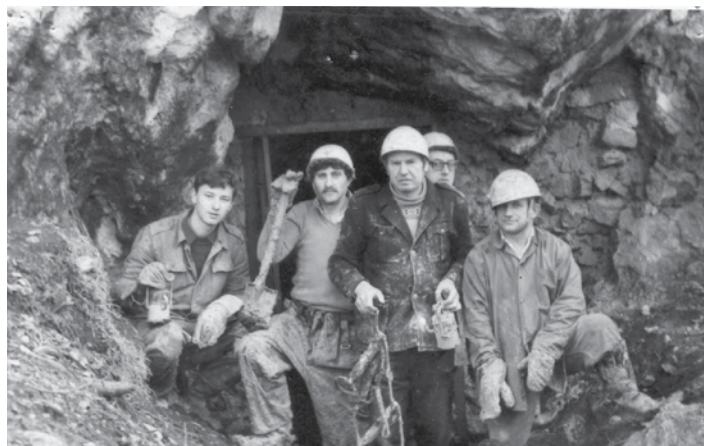
„Áno, chodili sme kopat' do jaskyne Melková, v snahe objaviť v nej ďalšie podzemné priestory. Našu oblastnú skupinu založili také kapacity ako učiteľ Štefan Čukan, lekárnik Balleggh Matej a postupne sa pridávali ďalší a ďalší ľudia, Tak som sa tam prihlásil aj ja a chodili sme kopat'. Vypomáhal nám Robert Škuta z Omastinej, ktorý robil strelmajstra u Štátnych lesov a samozrejme

Historický dokument o založení oblastnej skupiny Uhrovec aj s menami zakladajúcich členov

načierno nám odstreľoval horninu. Žiaľ iba určitý krátky čas, potom sa už kopal iba ručne. Každý centimeter kubický horniny a zeme sa musel vykopat ručne. Na odstránenie vykopaného materiálu sme mali zostrojený rumpál, pomocou ktorého sme ťažké plné vedrá vyťahovali z hĺbky a následne vynášali von. Kopali sme smerom dolu, až sme prišli k miestu, kde sa už ďalej do hĺbky nedalo, ale škára v skale pokračovala vodorovne smerom sever-juh, čiže my, keby sme ju ďalej rozširovali a predlžovali vyšli by sme na povrch niekde nad Striebornicou. Žiaľ žiadne podzemné priestory sme tam nenašli. Ani to nás však nezachutilo, my by sme tam chodili kopat' snád' až dodnes. Nanešťastie prišla séria udalostí, ktorá nás donútila prestať s výkopovými prácami. Dodnes si myslíme, že chatu, ktorú sme si tam postavili nám niekto úmyselne podpálil. Tá lahla popolom a s ňou aj všetko náradie, laná, rebriky, veci na prezlečenie, všetka výstroj a materiál čo tam bol. Ani doba krátko po revolúcii nepriala takýmto aktivitám, tok financií sa zužoval, až celkom prestal. Napriek tomu sme tam ešte stále chodili, ale znova a znova sme sa stretávali s vylomenými zámkami, rozkradnutým materiálom, zmizol nám aj ten rumpál, no koho by to bavilo? Tak asi v roku 2000 sme to tam definitívne ukončili. Osadili sme tam tabuľu s nápisom „ Vstup iba na vlastné nebezpečenstvo“ a v súčasnosti tam chodíme asi tak raz do roka, už iba pozrieť.

Neskôr sme sústredili svoju pozornosť a aktivitu na jaskyňu Vlčí dol' za Omastinou a na jaskyňu Hraničná na Čiernom Vrchu, ktorá sa zdá najviac pravdepodobná čo sa týka možných podzemných priestorov. Je tam komin, ktorý má však malý otvor patrilo by sa ho rozšíriť a uvidí sa čo je ďalej. Žiaľ,

Časť zakladajúcich členov

toto už prekračuje naše možnosti tak ľudské ako aj finančné.“

Takže milí čitatelia, možno aj vy budete teraz inak hľadiť na Melkovú, keď ste sa dozvedeli že pár chlapov tam čosi spravilo a prežilo a možno sme vás navnadili týmto článkom tak, že vaše jedna z vašich jarných prechádzok povedie práve na Melkovú..

Pod'akovanie patrí Lubomírovi Hajšovi za poskytnutý rozhovor a Ing. Rudolfovi Gerbelovi, za poskytnutie historických materiálov spracoval Ivan Kušnier

Silvester na skale Melková

Dohodli sme sa s kamoškou, že na Silvestra pôjdeme na malý výlet na skalu Melková, riadne mrzlo, preto v našich ruksakoch nechýbala domáca pálenka na zohriatie.

Sprevádzal nás aj môj pes, ktorého kamarátka celou cestou neustále prikrmovala vianočnými cukrovinkami. Bez problémov sme zvládli nenáročný výstup k jaskyni Melková.

Oslávili sme to tuhou pálenkou a rozhodli

sme sa, že vyjdeme na skalu. Prekročila som spadnutý strom, ktorý nám stál v ceste a moja kamarátka sa rozhodla, že ho podlezie.

Ruksak na chrbte sa však zachytil o kmeň a kamoška zostala zakliesnená pod ním. Môj pes to využil a začal jej vášnivo obľizovať celú tvár, asi z vďačnosti, že mu dopriala vianočné dobroty. Bolo to veľmi milé, no smiechu sme sa nezdržali a zabávali sme sa na tom celý silvestrovský večer.

Vyškriabali sme sa na skalu, kde sme obdivovali stromy a kriky ozdobené ľadovým obalom. Bol to nádherný ľadový svet, cítili sme sa ako v rozprávke o Mrázikovi.

Popritom sme sa navzájom ponúkali silnou pálenkou a doma sme potom rozmýšľali, od čoho máme krúžky okolo úst. Pálenka nám ich v tom mraze pekne vypálila a my dve sme boli okružkované takmer celý január.

Autor: Erika Škultétyová

HELIGONKÁRKA a speváčka ľudových piesní

Pred Vianocami vyšlo vaše ďalšie cédečko, na čo sa môžu jeho poslucháči tešiť?

Milovníci folklóru sa môžu tešiť na krásny hodinový hudobný zážitok, ktorý im prinesie moje najnovšie 4. CD. Album obsahuje 17 ľudových piesní v rytme polky, valčika a tanga. Piesne sú podfarbené zvukom heligónky, akordeónu, huslí, bicích a gitár. Repertoár je zostavený nielen z Kysuckých piesní z oblasti Skalitého a Klokočova, ale nájdete na ňom široký záber piesní z rôznych kútov Slovenska. Skladby nesú ľúbostnú, žartovnú ale aj smutnejšiu tematiku. Pri počúvaní zapôsobí na vás nádherná hudobná a slovesná rôznorodosť v podobe melodickéj, harmonickej, rytmickej a hlasovej rozmanitosti. Repertoár som vyberala tak aby si tam každý- starší i mladší poslucháč našiel tú „svoju“, obľúbenú pieseň. Prezradím pár známych piesní ako napríklad Tam hore na vršku, Dolina, dolina, dolinečka, Teče voda, teče, Bol večer tichý...CD nájdete pod názvom Vlasta Mudříková 4. je nositeľom dobrej nálady a tóny heligónky s príjemným spevom pookrejú srdce každého milovníka folklóru. Všetky informácie o CD nájdete aj na webovej stránke www.mudrikova.ocu.sk alebo si ho môžete zakúpiť priamo na obecnom úrade v Žitnej Radiši.

VLASTA MUDRÍKOVÁ

Odkiaľ čerpáte inšpiráciu pre vaše piesne?

Inšpiráciu vždy dostanem na rôznych folklórnych podujatiach a heligonkárskych stretnutiach, pretože tam sa vždy naučím nejakú novú pieseň a rozširujem si tak aj svoj repertoár. Keď počujem neznámu pieseň, vytiahnem diktafón a natočím si ju. Veľakrát sa mi stane, že dostanem poštu a ľudia mi posielajú rôzne piesne na CD alebo DVD plus priložia texty piesní a takto mi uľahčia prácu s hľadáním nových piesní. Každopádne ma to veľmi teší, že medzi mnou a fanúšikmi je takáto spättná väzba a komunikujeme o hudbe, o tom čo nás spája a to sú piesne, láska k folklóru, tradíciám... V lete som absolvovala niekoľko kilometrov za ktorými ma čakali krásne stretnutia so 75 ročnými babičkami. Vyдалa som sa hľadať staré, ešte nepoznané piesne. Bolo to niečo neopísateľné. Viete keď niekto povie slová ako studnica alebo klenotnica piesní, tak toto bolo doslova povedané a prežité z vlastnej skúsenosti. Starenka ku ktorej som prišla vytiahla z krabičky zažltnuté papiere na ktorých mala ručne napísané texty piesní a pár na písacom stroji. Bola to skutočne klenotnica a nesmierne bohatstvo, ktoré mi ako povedala pri odchode daruje do vena, a priala si aby piesne išli do sveta...bola to taká neopísateľná radosť, keď som si mohla

v jej podaní vypočuť piesne, ktoré som v živote nepočula a toľké roky sú už u nás na Kysuciach. Môžem si povedať, že som bohatá...bohatá na piesne, melódie, texty, ktoré nám zanechali naši predkovia a ktoré sú našim dedičstvom, ktoré určite aj ja zanechám ďalším generáciám a to v podobe nového CD 4.

Čo pre vás znamená hudba?

Hudba je pre mňa prostriedok, ktorým môžem vyjadriť svoje emócie, nálady, radosť i žiaľ. Hudba mi dáva neobmedzené možnosti spoznávať to krásne, jej rôznofarebnosť. Viem sa pri nej zabaviť, oddýchnuť, relaxovať ale aj vyplakať. Hudba mi robí spoločnosť denne-denne a je mojou neodmysliteľnou súčasťou, mojím liekom, terapiou a dáva mi neskutočnú energiu, ktorú potom rozdávam ďalej.

Prečo vás chytil za srdce práve folklór?

Už od malička som bola obklopovaná folklórom, ľudovými piesňami, spevom. Vyrastala som v rodine kde sme si vždy spievali na rôznych rodinných udalostiach či to boli oslavy, svadby, krstiny. Veľa piesní ma naučila moja mama a babka. Veľmi rada si spomínam keď sme sa všetci zišli na záhrade pri opekačke a začali sme spievať nádherné Skalitské trávničky, ktoré sa niesli po dedine a zvuk heligónky sa

krásne rozliehal po okolí... Moji rodičia mi vštepovali folklór už ako malému dievčatku a ja im ďakujem, že tieto tradície a bohatstvo našich predkov môžem posúvať aj ja ďalším generáciám. Je to pre mňa ako poslanie, že môžem svojím spevom a hrou na heligónku prispieť k zachovaniu koloritu ľudovej piesne a folklóru Kysúc.

Aké sú vaše ďalšie plány?

Moje plány a sny sú spojené s hudbou. Veľa vystupujem, robím to čo ma baví a už teraz mám veľa ďalších projektov rozbehnutých. Nechcem veľa prezrádzať, ale spomeniem aspoň jeden na čo sa veľmi teším a je to pre mňa veľká výzva. Je to projekt Vianočného CD. Verím však, že pracovitnosťou, ctížiadostivosťou a podporou mojich blízkych sa mi naplnia moje hudobné sny.“ Dodáva, že sny sú na to, aby sa snivali a život, aby sa žil: „Ja však žijem svoj sen, žijem hudbou a to ma robí nesmierne šťastnou.“

Čo robíte ak práve nehráte na heligónke?

Voľné chvíle trávim s mojou rodinou, blízkymi, priateľom, a relaxom vo wellnese, v prírode, alebo pri športe. Oddych je pre mňa dôležitý, aby som načerpala novú energiu, aby som mohla realizovať moje ďalšie plány.

Autor: Vlasta Mudriková

Fašiangy z konského chrbta

Pohľad z konského chrbta môže byť skreslený, hlavne keď vidíte iba na jedno oko. Aj napriek tomu, že fašiangový sprievod poznám iba z pohľadu pravého oka, chcela by som vám priblížiť, čo sa to v tej Žitnej – Radiši dialo.

Tento sprievod bol výnimočný tým, že bol medzinárodný. Na hornom konci u strýca Piráta sa zišli ľudia z mnohých krajín. Napríklad sem zabľúdil bohatý sultán aj so svojim háremom. To, že má veľa peňazí potvrdil aj papierovou 5000korunáčkou zavesenou na krku. Možno si za to chcel kúpiť pár žitňanských dievok do zbierky. Ďalšia exotická návšteva bola rovno zo Stredozemného mora - pochtivo ulovená morská panna, akou by ani sám pán starosta nepohrdol. Našťastie, ohľaduplný rybár ju nenechával na suchu, ale zaobstaral jej vaňu a aj pravidelný pitný režim. S cudzimi jazykmi problém nikto nemal,

*Keď sa basa pochováva,
Sprievod je to obrovský,
Každý ju len oplakáva,
Sváko víno ulieva z termosky.
Okolo nej postávajú hasiči,
Predseda Miško do megafónu kričí,
Že večer bude s basou posledná rozlúčka,
Potom veselý kar a dobrá muzička.*

všetci si porozumeli pri pálenom. Dolu dedinou sa s veselým sprievodom hrdlo niesla grófka z Benátok, ktorá tiež nepohrdla štamperlíkom. Ďalšou anomáliou bolo hrozno priamo z Búrlivého vína, ktoré utieklo pred svojou budúcnosťou v Pociskovej žalúdku. Dokonca sme mali aj ochranu priamo zhora, anjelička, ktorého si na zem priviedol pilot. No ale ešte stále som nespomenula tú najvzácnejšiu návštevu celého sprievodu. Svojou návštevou nás poctil samotný pápež. Ale nie taký obyčajný, toto bol pápež luteránsky, zvolený šedým dymom z údiarne. Videli ste pápeža chodiť peši?

Samozrejme, že nie. Pápež by mal mať svoj papamobil, z nepriestrelného skla. Naš pápež mal papamobil z okien, o ktorých nepriestrelnosti silne pochybujem. Zastúpenie tu mal aj klub invalidov, ďalšie ohavy a maškary. A aby nám po sprievode nelietali škorce, bol tu aj strašiak zo slamy. Na

rázcestí čakali všetkých zabíjačkové špeciality a dobrá zábava.

Po sprievode, keď už mali všetci plné brušká, presunuli sa do domu kultúry na poslednú rozlúčku s milovanou basou. Ceremonia to bola riadna, kulturák bol natrieskaný, dvaja farári jej dali posledné rozhrášenie,

predniesli kážeň, mnišky si poplakali a vystrojili ju piesňami z neznámeho spevníka.

P.S. Keď vajička, tak robené v panvici.

Autor: Ema Kušnierová, foto: Jaroslav Sedláčik

Letné projekty Kompraxu v našej obci

Pod pojmom „učit' sa“ s každý predstaví nudné vysedávanie v škole, alebo aj bolesť zápastia od dlhého písania. Akurát, že nielen v škole sa človek vzdeláva. Existuje aj neformálne vzdelávanie, ktorého súčasťou sme sa stali aj my.

Slovenský inštitút mládeže- IUVENTA má množstvo rôznych projektov a jedným z nich je aj KomPrax (Kompetentný pre prax). Na KomPrax sme sa prihlásili z čirej zvedavosti a túžbe po nových zážitkoch. Dostali sme za úlohu vymyslieť projekt, ktorý zrealizujeme, zostaviť si realizačný tím, spraviť si rozpočet na 200€, ktoré dostaneme z IUVENTY a celé to dotiahnuť do úspešného konca. Keďže sme dve, musíme mať aj dva projekty.

PROJEKT 1, Ema: Rozhodla som sa trochu

prerobiť obecnú knižnicu. Nejde o nič veľké, ale vytriedime knihy, vymaľujeme, upraceme... Skrátka, budem sa snažiť o zútulnenie knižnice. Mój projekt sa volá KNIŽNICA V NOVOM ŠATE a rieši potrebu vyššej návštevnosti knižnice a teda aj čítania kníh. Myslím si, že keď už máme v obci knižnicu, bola by škoda, keby upadla do zabudnutia. V rámci projektu sa bude konať aj zber kníh od občanov, preto vás prosím, ak máte doma knihy, ktoré nečítate, darujte ich obecnej knižnici. Dátum zberu kníh zverejním neskôr. A samozrejme, každá ruka, noha, či iná časť tela sa pri maľovaní a upratovaní zide.

PROJEKT 2, Anetka: Ja mám zase projekt LETNÝ FILMOVÝ VEČER. Myslím, že by nebolo na škodu trochu oživiť kultúrny život v našej

obci. Letné kino sa bude konať na ihrisku a bude sa premietat' pravdepodobne animovaný film. Nič také sa doposiaľ u nás nekonalo a dúfam, že z tejto akcie sa stane tradícia. Budem sa tešiť na vašu účasť. Dátum taktiež zverejním neskôr, ale určite sa to bude konať v júni.

Doteraz sme absolvovali dve školenia, na ktorých sme prebrali základy komunikácie, projektový cyklus, ako správne nastaviť rozpočet. Myslím si, že je to pre nás užitočné, naučíme sa narábať s peniazmi, možno trochu samostatnosti a hlavne získame certifikát, keďže KomPrax je akreditovaný projekt. Dúfame, že aj my prispejeme k rozvoju tejto obce.

Autor: Aneta a Ema Kušnierové,

foto: Ema Kušnierová

MIŠO RADÍ

S blížiacou sa jarou nás v dome čaká jarné upratovanie. Pravdaže netýka sa to, len jarného obdobia, ale overené rady sa nám zídu po celý rok. Veľké upratovanie v dome je potrebné podľa možnosti zahájiť v 3. a 4. fáze mesiaca. Vtedy ide všetko ľahšie rýchlejšie máme najväčšiu chuť do takejto roboty. Nenaháňame sa a všetko s ľahkosťou postihame. Umývanie okien, porcelánu a skla je taktiež osožnejšie previesť v 3. a 4. fáze mesiaca, alebo v dňoch zamení Barana, Bližencov, Leva, Váh, Strelca a Vodnára. Všetko vydrží dlho čisté. Škvrny na kobercoch, poťahoch alebo šatníkov

šatstvo tiež v 3. a 4. fáze mesiaca, alebo vo vodných znameniach Raka, Rýb, Škorpióna. Špina a nečistota ľahšie púšťa. A ešte užitočná rada pri odkladaní sezónneho šatstva (jar – jeseň). Je potrebné odložiť taktiež v 3. a 4. fáze mesiaca, alebo vo vzdušných znameniach Blížencov, Váh a Vodnára. Keby sme ich uložili vo vodných znameniach zistíme, že budú mať už o niekoľko mesiacov čudný pach aj keď máme suchý byt/dom.

PS: Fázy mesiaca

- I. Fáza – (štvrt') týždeň po nove
- II. Fáza – (štvrt') 2. týždeň po nove
- III. Fáza – (štvrt') týždeň po splne
- IV. Fáza- (štvrt') 2. týždeň po spln

A keď už máme jarné upratovanie v

byte/dome za sebou môžeme privítať sviatky jari a Veľkú noc aj takouto výzdobou.

Vystrihneme si 3 kruhy v priemere 40cm. Okraje kruhov začistíme lemoukou, alebo hadovkou. 2 vrchné kruhy položíme na seba a v strede si vyznačíme kruh v priemere 8 cm. Na okrajoch označíme po 5 cm a zošívame. Zošíjeme v strede v priemere 8 cm a od okraja do stredu vo vzdialenosti po 5 cm. Vytvorila sa nám otvory na vajíčka. Po zošití priložíme k 3 kruhu a zišíjeme v strede. Tak máme spolu 3 kruhy zošité. Spodný je obrúsok a vrchné 2 roztvoríme a povkladáme vajíčka. Do stredu môžeme dať vázičku s kvetmi ako je na obrázku.

Váš Mišo

DHZ V NAŠEJ OBCI INFORMUJE

Celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov hasičských jednotiek

Vážení spoluobčania. Možno ste postrehli informáciu v médiách, že vláda Slovenskej republiky sa rozhodla podporovať dobrovoľných hasičov na Slovensku finančnými dotáciami podobne ako je to bežné pre okolité krajiny. Aby boli dobrovoľné hasičské zbory (ďalej len DHZ) schopné a vybavené poskytnúť pomoc alebo vykonať prvotný zásah. Najskôr boli DHZ rozdelené do štyroch kategórií. Kde sa zohľadňoval čas prízjazdu profesionálnych hasičov a vybavenie DHZ. Ale ak DHZ-ka chcela mohla požiadať o preradenie do vyššej alebo aj nižšej kategórie podľa toho ako si tráfajú. Náš DHZ bol zaradený do kategórie B to znamená, že budeme nasadzovaní pri rozsiahlejších zásahoch. (ako npr. v Rybanoch) a ako pomocná jednotka profesionálom, nakoľko nevlastníme cisternovú automobilovú striekačku ale dopravný automobil. Tieto finančné prostriedky sa musia použiť na školenia, nákup ochranných pomôcok (zásahové obleky, prilby, obuv) a výzbroje(hadice, prúdnice, čerpadlá). Nemôžu byť použité ako štartovné na súťažiach a na nákup alebo vylepšenie súťažného vybavenie. Po prerokovaní výborom kde boli prizvaní aj viacerí odborníci hlavne z oblasti finančnictva (nakoľko sa jedná o peniaze zo štátneho rozpočtu) sme spolu s p. starostom podali prihlášku na sekretariát DPO o získanie týchto dotácií pre rok 2014. Tieto peniaze nezískame automaticky ale bude o tom rozhodovať Hasičský a záchraný zbor.

Michal Hanko, predseda DHZ Žitná-Radiša

POĎAKOVANIE

Výbor Dobrovoľného hasičského zboru Ďakuje všetkým členom a občanom, ktorý pomohli pri príprave pochovávaní Basy, alebo sa zúčastnili sprievodu. Ale tiež tým, ktorý prispeli finančne alebo vecne na peknej akcii pochovávaní Basy.

Výbor DHZ v Žitnej-Radiši

Rozpis súťaží DHZ Žitná-Radiša v roku 2014

Apríl

26.4.2014 - začiatok 10:00h.

1. kolo Ligy Mladých Hasičov Bystričany

Máj

3.5.2014

Pohárová súťaž PLAMENĚ Zlatníky

17.5.2014

Okresné kolo PLAMENĚ Nedašovce

Jún

1.6.2014 - začiatok 10:00h.

2. kolo Ligy Mladých Hasičov Žitná-Radiša

7.6.2014 - začiatok 10:00h.

3. kolo Ligy Mladých Hasičov

Horná Ves

7.6.2014

Obvodové kolo MUŽI, Dorast Miezgovce

14.6.2014

Okresné kolo MUŽI, Dorast Veľké Chlievany

21.6.2014

Krajské kolo PLAMENĚ Rybany

September

20.9.2014 - začiatok 10:00h.

4. kolo Ligy Mladých Hasičov Lehota pod Vtáčnikom

27.9.2014 - začiatok 10:00h.

5. kolo Ligy Mladých Hasičov Koš

Ing. Vladimír Dúbravka

Nové tváre v elitnom dievčenskom družstve

Terka Hanková

Hanka Duchová

Kristína Dančiaková

Dorotka Jankeje

Radka Mišinová

Naši najmenší hasiči

Foto: Ivan Kušnier

Anketa

Milí občania, v tejto ankete sme sa spýtali našej pani poštárky Janky Ondrkovej na pár otázok ohľadom jej práce na pošte v našej obci. Rozhodli sme sa pre Vás zistiť jednu otázku, prečo je pošta otvorená neskôr a nie v riadnom čase.

Prečo ste si vybrali prácu na pošte práve v našej obci alebo Vás sem prideliť?

Vybrala som si ju sama vlastne kvôli synovi, ktorý v tom čase navštevoval dolný stupeň ZŠ.

Administrovanie (zastupovanie) pôšt čo som dovtedy vykonávala mi prestalo vyhovovať a tak

som na vlastnú žiadosť nastúpila na poštu v Žitnej Radiši.

Ako sa Vám pracuje u nás v obci? Ste tu spokojná?

Na pošte u Vás sa mi robí veľmi dobre. Som spokojná a mám rada aj ľudí, ktorí tu bývajú a všetkých ktorí ma dennodenne navštevujú na pošte teda vlastne mojich stálych zákazníkov.

Prečo sa pošta otvára neskôr, keď v otváracích hodinách je napísané od 8:00?

Kvôli tomu, že málokedy príde poštový kurz

presne v stanovenom čase čo je 7.00 hod. na poštu do Uhrovca, kde vlastne všetku prinesenú poшту pre dediny Ž.Radiša, Kšinná, Uhrovec, H.Naštice, Omastinná a U.Podhradie musíme vytriediť a zásielky doručované proti podpisu zapísať cez PC.

Keby ste mali možnosť čo by ste tu zmenili?

Aby poštový kurz prichádzal priamo na poшту Ž.Radiša a tým by sa predišlo oneskorenému otváraníu pošty.

Za rozhovor poďakovali Denisa Ďurčová a Aneta Kušnierová

Memoriál Jána Hanku

Koncom kalendárneho roka 28.12.2013 sa odohral prvý ročník Memoriálu učiteľa Jána Hanku. Halový futbalový turnaj sa konal v telocvični základnej školy v Uhrovci. Hrací čas 2x20 minút, systém turnaja, každý s každým. Turnaja sa zúčastnili futbalisti vekovej kategórie nad 35 rokov. Prehľad výsledkov. Úvodným zápasom Uhrovec – Ž-R 10:5 (5:2), zohratejší domáci nepripustili žiadne prekvapenie turnaja. V druhom stretnutí Ostratice - Kšinná 16:1 (8:0), výborne hrajúci nováčik turnaja udelil lekcii halového futbalu Kšinnaj a zaknihoval prvé víťazstvo. Predčasným vyvrcholením turnaja

Žitná – Radiša zľava hore: Vladimír Bežo, Igor Súkeník, Dušan Duranzia, brankár Branislav Kušnier, Marek Michale, zľava dole: Adrián Súkeník, Peter Škultéty, Mário Benca, Michal Janáč

bol zápas číslo tri Uhrovec – Ostratice 7:5 (4:2). Domáci sa dostali do vedenia, Ostratice sa nevzdávali, bojovali a zdramatizovali zápas v 36. minúte vyrovnali na 4:4 a oba tímy bojovali s nasadením o víťazstvo. Uhrovec prestriedal hráčov, skoncentroval sa, získal dvojitý gól, na ktoré súper nevedel odpovedať gólmi. Vo vyrovnanom dueli rozhodlo futbalové umenie domácich v podobe skúseností, kondície na malom ihrisku, vedieť kolektívne brániť a útočiť. Halové turnaje nekončia nerozhodnými výsledkami 0:0, čo potvrdil zápas číslo štyri Ž-R – Kšinná 8:2 (5:2) a dokresľuje to samotný výsledok. Piatí hráči Kšinnaj nemohli udržať tempo bez striedania a postupne sa prejavovala väčšia únava. V predposlednom stretnutí číslo päť, Ž-R – Ostratice 9:10 (5:5) sa bojovalo o druhé miesto na turnaji a hráči si to dobre uvedomovali. Vo vyrovnanom stretnutí sa bolo na čo pozeráť, padol aj najväčší počet gólov v jednom stretnutí 19. Zároveň bol strelený najrýchlejší gól v 4.sekunde s prvej strely

na bránu Ž-R nekoncentrovanému brankárovi. Víťazstvo mali na dosah obidve mužstvá, šťastena sa tento krát priklonila Ostraticiam. Ako sa predpokladalo v poslednom stretnutí číslo šesť, nikto s prítomných nepochyboval o víťazovi Uhrovec – Kšinná 8:2 (5:2)

Konečná tabuľka turnaja

1. Uhrovec V 3 P 0, skóre 25:12
2. Ostratice V 2 P 1, skóre 31:17
3. Žitná – Radiša V 1 P 2, skóre 22:22
4. Kšinná V 0 P 3, skóre 5:32

Záverom v krátkosti zhodnotíme turnaj. Uhrovec zaslúžene vyhral po kolektívnom výkone všetkých hráčov. Ostratice si získali sympatie pri svojej

premiére, bolo vidieť zohratosť kolektívu. Ž-R odohrala svoj štandard a siedmim futbalistom Kšinnaj slúži ku cti, že nezložili zbrane a dohrali turnaj. Vďaka patri organizátorom starým pánom Uhrovca, ktorí mali záštitu nad hladkým priebehom turnaja. Zaďakujeme ďalším nadšencom ako zapisovateľovi Zdenkovi Botkovi, ktorý spoľahlivo ovládal aj svetelnú tabuľku. Ďalej rozhodcom Ivanovi Kuliškovi ml., Petrovi Janegovi, Dušanovi Duranziovi a Ľubomírovi Pavlovičovi.

Uznanie si zaslúžia hráči, ktorí majú svoju kvalitu a pre objektivnosť zo slušnosti zaďakujeme všetkým hráčom, ktorí hrali fair-play hru. Veľké uznanie sa v tento deň dostalo J. Hankovi od rodáka z Jacoviec, ktorý ho osobne poznal a bol prítomný na turnaji. No najväčším vyznamenaním pre nášho rodáka vidím v myslení hráčov, bývalých žiakov, že nezabúdajú na výborného telocvikára uhrovskej školy.

Autor, foto: Jaroslav Kohút st.

Veľkonočné tvorenie

Neviete čím si vyzdobíť domácnosť pred Veľkou nocou? Tak sa pozrite ako si vyzdobujem ja. Postup je veľmi jednoduchý. Spravíme si rulky s papiera (kauflandové letáky alebo zlaté stránky) ďalej si z nich upletieme venček. Následne ho zlepíme a zalakujeme, aby nám dobre držal tvar. Môžeme si ho

dotvarovať pred zalakovaním buď v tvare kruhu alebo vajca. Ja som sa rozhodla pre vajce, pretože je to viac typické na Veľkú noc. Hotový venček som dotvorila umelými kvetmi, vajčkami, kuriatkami a na záver som na vrch dala mašľu. Je to veľmi jednoduché a pekné veď posúďte sami..

Autor, foto: Beáta Botková

1

vezmeme obyčajné surové vajička

2

polejeme ich, alebo namočíme do roztopenej čokolády

3

aby vyzerali ako čokoládové

5

nech sa páči, kupači!

4

a po uschnutí ich zabalíme do pestrého pozlátka

6

AKO NAPÁLIŤ KUPAČOV NA VEĽKÚ NOC

Milé ženy, slečny a dievčatá!

Už sa vám stalo na Veľkú noc, že rozšupnutí kupači vás vypolievali studenou vodou z potoka tak, že ešte tri dni sa vám grgalo žubrienkami? Alebo že v kúpeľni ste mohli hrať vodné pólo a voda z vášho bytu odtekala vchodovými dverami až do večera? A za to chcete kupačov ešte aj odmeniť? Ho-ho-hó! Aká bolesť – taká masť. Vyrobite si podľa nášho originálneho receptu „originálne čokoládové vajička“ a dajte ich kupačom čo nevedia odhadnúť slušné normy oblievačky, nech si na nich pochutia!

Aj takéto milé prírastky nájdeme v našej dedine, konkrétne toto malé kozliatko u Marty Kohútovej

Vitajte u nás, ráčte vstúpiť.
AK TO DOKÁŽETE!!

Pozývame Vás na dovolenku do Chorvátska

Milí priatelia a dovolenkári.

Aj tento rok sme si pre Vás pripravili novú a veľmi zaujímavú ponuku do chorvátskeho Rabacu. Ak máte záujem o prežitie príjemných chvíľ s Vašimi najbližšími a priateľmi na slnkom zahriatych plážach, ponúkame Vám možnosť objednať si dovolenku práve u nás.

Začiatok dovolenky je **16. 08. do 23. 08. 2014.**

Cena je 285 €. Záloha je 100 €.

Cena zahŕňa dopravu + ubytovanie v 4-5 ložných apartmánach/2+2 samostatné izby + kuchyňa + WC + balkón

Do cesty je zahrnutá voda aj elektrina. Ak máte záujem prihláste sa čo najskôr (do 1. Mája) z dôvodu objednania vhodných apartmánov (vzdialenosť od pláže, blízkosť reštaurácie a centra mesta ...)

**Kontakt: Bežová E. 0907 692 146,
Jamrichová E. 0905 933 081**

Milé dámy, dievky, ženy, keď na tvári máte vrásky, nezúfajte! Kozmetika Oriflame z vás spraví krásky!

Veronika Botková, Tel.: 0917 670 502

Distribúcia a predaj kozmetiky Oriflame! Zavolajte mi a ja vám prinesiem najnovší katalóg tejto svetoznámej kozmetickej firmy a vami vybraný tovar následne doručím až do vašich rúk.

oriflame
natural swedish cosmetics

Občianske združenie „Turisti obce Horné Naštice“
Vás srdečne pozývajú dňa 10. mája 2014 na

TURISTICKÝ MAJÁLES

V sobotu 10. mája 2014 v kultúrnom dome v Žitnej – Radiši
Začiatok o 20,00 hod.

Kto nás bude baviť?

Hudobná skupina AMADEO a hostia večera bratia Zamiškovci zo Ždiaru

Cena: 15€ / osoba

Čo za to?

2 x večera, ½ litra vína, káva a čaj neobmedzene a dobrá nálada

Predpredaj vstupeniiek a rezervácia stolov:

Kšišňan Ivan tel. 0918 435 317, príp. Kušnier Ivan tel. 0907 697 963

Dôležité upozornenie:

Cena vstupenky nezahŕňa liečebné náklady v prípadoch pozábavových komplikácií

A ešte niečo!!

Drahé róby, a šaty prípadne smokingy nechajte doma!
Oblečte sa tak nejako normálne!